

Informatieafspraken 2018

VSNU, VH, , Inspectie van het Onderwijs, CDHO, NVAO en OCW

21 maart 2018

In deze informatieafspraken zijn onderzoeken opgenomen die het ministerie van Onderwijs, de Inspectie van het Onderwijs, CDHO en NVAO in 2018 zullen laten uitvoeren en die voor onderwijsinstellingen in enige mate belastend zullen zijn, bijvoorbeeld omdat er interviews of enquêtes bij onderwijsinstellingen afgenomen zullen worden.

Onderzoeken vanuit OCW die niet belastend zijn voor instellingen, zoals literatuuronderzoek, internationale vergelijkingen of een onderzoek als de studentenmonitor zijn zonder nadere toelichting opgenomen, evenals onderzoeken die al in 2017 of eerder van start zijn gegaan.

Over de onderzoeken die min of meer belastend zijn voor de instellingen in het hoger onderwijs zijn procesafspraken gemaakt. Het doel van deze procesafspraken is om de bevraginglast bij instellingen beperkt te houden en zo goed mogelijk te spreiden in de tijd en over de instellingen.

- Het opvragen van informatie bij de instellingen vindt plaats via het College van Bestuur van de universiteit respectievelijk de hogeschool.
- Wanneer het onderzoek daadwerkelijk start, wordt er tijdig een signaal afgegeven door of namens de contactpersoon van OCW (dhr. C van den Berg, c.p.a.vandenberg1@minocw.nl) of de Inspectie van het Onderwijs (dhr. B. van Oel, B.vanOel@owinsp.nl), of de NVAO (dhr. R. Hageman, r.hageman@nvaonet.nl), of CDHO (dhr. D. Post, d.post@cdho.nl) aan de contactpersonen van de Vereniging Hogescholen (dhr. R. Smits, Smits@vh.nl) en de Vereniging van Universiteiten (dhr. R. van Brakel, vanbrakel@vsnu.nl).
- Wanneer er veranderingen plaatsvinden in de ordening van onderzoeken in 'niet belastend', 'beperkt belastend' of 'belastend', zal hierover tijdig contact worden opgenomen met bovenstaande contactpersonen van de VH en VSNU.
- Bij steekproeftrekking voor enquêtes onder instellingen wordt rekening gehouden met de mate waarin een instelling reeds in het kader van ander onderzoek wordt belast, om te voorkomen dat bepaalde instellingen naar verhouding zwaarder worden bevraagd dan andere instellingen. Een voorgestelde steekproef stemmen Inspectie, NVAO, CDHO en OCW af met de VH en VSNU.
- Deelname aan subsidietrajecten, pilots of experimenten, is in principe altijd gekoppeld aan evaluatie- en monitoronderzoek. Voor die trajecten is gebruikelijk en voor instellingen vooraf bekend dat er sprake is van belasting door onderzoek.
- Mochten er gedurende het jaar belastende onderzoeken gestart worden die nog niet zijn opgenomen in de informatieafspraken, dan vindt eerst communicatie plaats met de VSNU respectievelijk VH, zo nodig in een bestuurlijk, maar in ieder geval in ambtelijk overleg.
- Partijen (VH, VSNU, Inspectie, NVAO, CDHO en OCW) spreken af te streven naar een gezamenlijk beeld van alle lopende onderzoeken naar het hoger onderwijsstelsel die buiten deze informatieafspraken vallen. Jaarlijks wordt daartoe een lijst van overige onderzoeken opgesteld op basis van werkprogramma's van relevante onderzoeksinstituten. Deze lijst wordt halverwege het jaar geactualiseerd en gepubliceerd, zodat ook derde partijen inzicht hebben in lopende onderzoeken. Dit ter ondersteuning van hergebruik van onderzoeksresultaten en voorkoming van dubbele onderzoeken.
- Het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) zal een overzicht bijhouden van alle lopende en afgeronde beleidsonderzoeken naar het hoger onderwijs, zowel in het kader van de informatieafspraken, maar ook daarbuiten.
- In het kader van een open en transparante overheid, worden de onderzoeksrapporten in deze informatieafspraken binnen vier weken na definitief openbaar gemaakt en waar nodig naar de Kamer gestuurd.

In de informatieafspraken zijn – in de regel – geen onderzoeken opgenomen die voortvloeien uit de programmering van het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek (NRO) en het Regieorgaan-SIA, die onderdeel zijn van NWO. Net als bij al het door NWO uitgezette onderzoek, is er veelal geen directe invloed van OCW op de uitwerking en aanpak van dit onderzoek. Dit geldt ook voor onderzoeken vanuit de Onderwijsraad en andere adviesorganen. Uitzondering hierop is wanneer

OCW wél de opdrachtgever is. Voor 2018 zijn dat het onderzoek 'SOONER' (door het NRO) en het SCP-onderzoek naar Engelstalige opleidingen en toegankelijkheid.

De volgende criteria zijn gehanteerd voor de mate van belasting van onderzoeken (waarbij het vaak lastig is een duidelijk onderscheid te maken tussen belastend of beperkt belastend, omdat ook een beperkt belastend onderzoek voor een individuele instelling belastend kan zijn):

1. belastend: uitgebreide vragenlijst; intensieve instellingsbezoeken (interviews met belanghebbenden, observaties, documentenanalyses);
2. beperkt belastend: validerend contact met instellingen en belanghebbenden; korte vragenlijst; niet intensief instellingsbezoek en opvragen aanvullende documentatie op basis van specifieke onderzoeksvragen;
3. niet belastend: deskresearch; analyse bestaande gegevens;

Verder moet in acht worden genomen dat ook een publicatie van een niet-belastend onderzoek gevolgen voor bestaand beleid kan hebben. Indirect kan niet- (of beperkt) belastend onderzoek dus wel degelijk belastend zijn of althans gevolgen hebben die belastend kunnen zijn.

Privacywet- en regelgeving wordt steeds strikter en beter nageleefd. Om onderzoeken vanuit privacy-perspectief rechtmatig uit te kunnen voeren, is het noodzakelijk dat voorafgaand aan de definitieve opdrachtverstrekking wordt vastgesteld welke gegevens nodig zijn, van welke partij deze betrokken worden en of de verwerking van de gevraagde gegevens in relatie tot het doel van het onderzoek en de betrokken partijen is toegestaan.

De onderzoeken zijn voor 2018 nog geordend op basis van de thema's uit de *Strategische Agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek (2015-2020)* van de directie Hoger Onderwijs & Studiefinanciering van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Vanaf 2019 zal naar verwachting de nieuwe Strategische agenda leidend zijn. De onderwerpen in de huidige versie zijn:

1. Onderwijs van wereldformaat
2. Toegankelijkheid, talentontwikkeling en diversiteit
3. Verbinding met de samenleving, inclusief Lerarenagenda
4. Ontwikkeling van het bestel

Algemene verordening gegevens (AVG) en onderzoek

De Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is van toepassing met ingang van 25 mei 2018. De AVG beschrijft algemene principes die de privacy borgen bij de verwerking van persoonsgegevens. De verordening is ook van toepassing op het doen van onderzoek.

De AVG biedt instrumenten en technische maatregelen die recht doen aan het borgen van privacy in de verwerking van persoonsgegevens. Hierbij geldt dat er afwegingen (methodologisch, ethisch en juridisch) moeten worden gemaakt om tot een gewogen oordeel te komen over de preferente wijze van handelen.

De gedragscode AVG kent vier hoofdthema's die gezamenlijk de privacy voldoende borgen:

1. De grondslag voor het onderzoek. Uit de grondslag moet blijken dat persoonsgegevens mogen worden verzameld.
2. Er moet zorgvuldigheid ten aanzien van persoonsgegevens in acht worden genomen. Er mogen bijvoorbeeld niet meer gegevens worden verzameld dan noodzakelijk is voor het doel van de verwerking en gegevens mogen niet langer bewaard dan nodig is.
3. Er moeten verplichte technische en organisatorische maatregelen worden genomen zoals bijvoorbeeld het beveiligen van verzamelde persoonsgegevens.
4. Er moeten processen worden ingericht waarmee tegemoet wordt gekomen aan de rechten van de betrokkenen.

Het niet compliant zijn aan de AVG geeft risico op boetes en berispingen.

Voor meer informatie wordt verwezen naar de site van de Autoriteit Persoonsgegevens:

https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/sites/default/files/atoms/files/de_avg_in_een_notendop.pdf.

1. ONDERWIJS VAN WERELDFORMAAT

1. Onderzoek SOONER (Structuratie van Open Online Onderwijs in Nederland)	
Doel/Aanleiding	Digitalisering als aanjager vernieuwing onderwijs. Onderzoek via NRO samen met Open Universiteit en Universiteit Utrecht. Omdat dit onderzoek specifiek door OCW gevraagd is aan het NRO, wordt dit ook opgenomen in de informatieafspraken
Aanpak	De onderzoekers benaderen open online onderwijs vanuit het organisatie-perspectief (macro-niveau), vanuit het perspectief van cursusontwerp en ondersteuning (meso-niveau) en vanuit studentperspectief (micro-niveau). Het onderzoek moet bijvoorbeeld antwoord geven op de vraag hoe studenten tijdige en passende terugkoppeling kunnen krijgen bij open online onderwijs. En op de vraag hoe je kleinschalige pilots zodanig kan ontwikkelen dat er bij opschaling geen onverwachte en ongewenste effecten optreden. Met behulp van de projecten uit de stimuleringsregeling wordt ook gekeken naar de inbedding van open online onderwijs in organisaties. Hiervoor maken de onderzoekers gebruik van beproefde benaderingen voor programma-evaluaties uit de gezondheidswetenschappen
Soort onderzoek	Systematisch en over langere tijd fundamenteel en begeleidend onderzoek
Soort gegevens	Projecten die subsidie krijgen worden door het NRO bevestigd.
Bron gegevens	Trekkers van projecten
Route van dataverkeer	Van trekkers van projecten naar onderzoekers
Uitvoerder en opdrachtgever	NRO in opdracht van OCW
Stand van zaken en planning	Het project is in september 2015 gestart en loopt tot augustus 2020.
Belasting instellingen	Beperkt belastend. Projecten die subsidie krijgen worden door het NRO bevestigd. Dit zal voor een deel plaatsvinden tijdens de bijeenkomsten met SURF en voor een deel per mail of middels een bezoek.
Contact	Dhr. J. Van Kan (HO&S) j.f.vankan@minocw.nl

2. Start monitoring experiment flexstuderen	
Doel/ Aanleiding	In september 2017 is het experiment flexstuderen (betalen per studiepunt in plaats van studiejaar) gestart in het voltijdse bekostigde hoger onderwijs (hbo en wo). Vier instellingen (UvA, TiU, Windesheim en HU) nemen deel. Het doel van het experiment is te onderzoeken of deze vorm van flexibiliteit leidt tot meer toegankelijkheid in het hoger onderwijs, tot meer tevredenheid van en ontplooiingsmogelijkheden voor studenten en tot minder uitval. In het besluit is opgenomen dat het experiment door een onderzoeksbureau wordt gemonitord.
Aanpak	Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van informatie die bij DUO beschikbaar is. Ten behoeve van de nulmeting zal aanvullende informatie worden opgevraagd bij de deelnemende instellingen. Bij de monitoring zal informatie worden verzameld bij de instellingen, o.a. over uitval en over de tevredenheid van studenten. Er zal een kwalitatief aspect aan dit onderzoek zitten: deelnemende studenten (en niet-deelnemende studenten) zullen in een aantal enquêtes worden gevraagd naar hun ervaringen.
Soort onderzoek	Monitor

Soort gegevens	Selectie 1cijferho, kwalitatieve gegevens van studenten
Bron gegevens	1cijferho, instellingen en enquête bij studenten
Route van dataverkeer	Van DUO naar onderzoekers en van studenten naar onderzoekers
Uitvoerder en opdrachtgever	OCW heeft deze opdracht gegund aan de samenwerkende onderzoeksbureaus Ockham en IPS.
Stand van zaken en planning	De eerste studenten zijn gestart met flexstuderen. Het onderzoeksbureau heeft een beleidstheorie en een onderzoeksaanpak geleverd. Ook heeft zij de enquêtes die door deelnemende instellingen moeten worden uitgezet bij studenten geleverd. Na 2 jaar volgt een tussentijdse monitor en na 4 jaar (2021) een evaluatie.
Belasting instellingen	Beperkt belastend voor de deelnemende instellingen.
Contact	Mw. T. Bijvank (HO&S) t.d.bijvank@minocw.nl

Lopende, niet belastende onderzoeken vanuit OCW

Tijdens de begrotingsbehandeling 2017 is toegezegd de daling in het percentage wo-ge-diplomeerden dat aangaf dat de opleiding voldoende basis was om te starten op de arbeidsmarkt te onderzoeken. Dit onderzoek zal eerste helft 2018 gedaan worden door een onderzoeksbureau. Over de uitkomsten van dit onderzoek wordt de Kamer uiterlijk juli 2018 geïnformeerd.

2. TOEGANKELIJKHEID, TALENTONTWIKKELING EN DIVERSITEIT

3. Selectie en toegankelijkheid (Inspectieonderzoek)	
Doel/ Aanleiding	Meerjarig onderzoeksprogramma selectie & toegankelijkheid
Aanpak	<p>1. Selectie in de masterfase (wo) 2017-2018</p> <p>Het betreft een vervolg op het vorig onderzoek waarbij er een vinger aan de pols wordt gehouden als het gaat om de gesignaleerde verschillen tussen subgroepen in de doorstroom naar selecterende masters. Ook een aantal van de door de inspectie gesignaleerde aandachtspunten voor de instellingen en opleidingen wil de inspectie nauwlettend blijven monitoren.</p> <ul style="list-style-type: none"> • In welke mate selecteren wo-masteropleidingen, voor welke groepen studenten en welke criteria worden daarbij gehanteerd? • Op welke wijze geven universiteiten invulling aan de voorlichting over selectie in de masterfase? • Op welke wijze laten universiteiten de toegankelijkheid van de masterfase meewegen in hun besluit om al dan niet te kiezen voor selectie? (Blijft er altijd een mogelijkheid voor bachelorgediplomeerden om een passende masteropleiding te volgen?) • In hoeverre voeren instellingen gericht beleid op de instroom van kwetsbare subgroepen in selecterende masteropleidingen met het oog op kansengelijkheid? <p>PUBLICATIE: onderzoeksrapport / voorjaar 2018 (maart/april) aangeboden aan OCW</p> <p>2. Monitor in- en doorstroom HO 2017-2018-2019</p> <p>De in- en doorstroommonitor relateert ontwikkelingen en verschillen in in- en doorstroom van studenten aan verschillende selecterende maatregelen. Daarbij wil de inspectie specifiek aandacht schenken aan de verschillen tussen subgroepen in de doorstroom naar selecterende masters.</p> <p>PUBLICATIE: Eigenstandig onderzoeksrapport / voorjaar 2018 en voorjaar 2019 (maart/april)</p> <p>3. Studeren met een functiebeperking in het bekostigd hoger onderwijs 2017-2018</p> <p>Onderzoekt de mate waarin studenten met een functiebeperking toegang hebben tot het hoger onderwijs. In dit onderzoek richt de inspectie zich niet zozeer op selectie, maar wel op toegankelijkheid voor de groep studenten met een functiebeperking. Hierbij gaat het vooral om het schetsen van een beeld van de mate waarin en wijze waarop bekostigde opleidingen bachelor hbo en wo het profileringsfonds inzetten voor studenten met een functiebeperking in het hoger onderwijs en op die manier de toegankelijkheid van deze studenten bevorderen.</p> <p>PUBLICATIE: Eigenstandig onderzoeksrapport/ januari – februari 2018</p> <p>4. Nieuw onderzoek 2018-2019</p> <p>Het programma selectie en toegankelijkheid wordt vanaf het voorjaar 2018 voortgezet met nieuwe deelonderzoeken. De exacte invulling van het onderzoek in 2018 wordt nog nader bepaald in overleg met koepels, OCW en andere belanghebbenden. Mogelijke onderwerpen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de ontwikkelingen bij selecterende masteropleidingen (vervolg op het onderzoek van 2017);

	<ul style="list-style-type: none"> • de toelating van internationale studenten tot het Nederlands hoger onderwijs; • de doorstroom van hbo naar wo (de ontwikkelingen van het beleid op het punt van schakelprogramma's); • de commerciële stoomcursussen voor aankomend studenten (wat zijn de effecten hiervan als het gaat om selectie en kansengelijkheid); • de financiële bijdragen die worden gevraagd aan studenten bij selecterende opleidingen.
Soort onderzoek	Thema-onderzoek
Soort gegevens	1 cijfer HO, case studies
Bron gegevens	DUO
Route van dataverkeer	
Uitvoerder en opdrachtgever	De Inspectie van het Onderwijs, in opdracht van de Tweede Kamer/minister/departement.
Stand van zaken en planning	Doorloop uit 2017. Deelonderzoeken 1-3 worden in VMP1 2018 afgerond. In diezelfde periode vindt overleg plaats met koepels OCW en andere belanghebbenden over de invulling van vervolgonderzoek.
Belasting instellingen	Beperkt belastend HBO, WO
Contact	Dhr. P. Coppiëns (Inspectie)

4. Evaluatie nadere vooropleidingseisen mbo-hbo	
Doel/ Aanleiding	Sinds 2015 gelden er voor mbo-4-gediplomeerden nadere vooropleidingseisen voor bepaalde hbo-opleidingen. Hiermee is niet- verwante doorstroom beperkt met als doel de studie-uitval en – switch van mbo-4-afgestudeerden te verminderen. Het is bepaald dat nu, twee jaar na invoering van de maatregel, een tussentijdse evaluatie plaats zal vinden.
Aanpak	Deze evaluatie zal worden aanbesteed aan een extern onderzoeksbureau. Dit onderzoeksbureau zal o.a. naar Onderwijs- en examenregelingen van instellingen kijken. Daarnaast zal het een cijfermatige analyse doen van de doorstroom van mbo-4-gediplomeerden naar het hoger onderwijs.
Soort onderzoek	Evaluatie van een beleidsmaatregel
Soort gegevens	1cijferho en onderwijs- en examenregelingen van instellingen, ervaringen instellingen bij maatregel
Bron gegevens	DUO, websites instellingen en interviews met instellingen
Route van dataverkeer	Van DUO en instellingen naar onderzoekers
Uitvoerder en opdrachtgever	OCW, directie HO&S, is de opdrachtgever. De uitvoerder is nog nader te bepalen.
Stand van zaken en planning	De aanbesteding is momenteel nog gaande. Het is de bedoeling dat het onderzoek 18 april 2018 wordt gepubliceerd.
Belasting instellingen	Minimale belasting voor het hbo
Contact	Dhr. V. Gerez v.gerez@minocw.nl

5. Evaluatie Experiment Bindend Studieadvies in latere jaren	
Doel/ Aanleiding	Onze Minister evalueert medio 2018 het experiment bindend studieadvies in latere jaren op basis van de resultaten van de experimentele BSA's zoals opgenomen in de eindverslagen van de instellingen, die aan het experiment hebben deelgenomen. (tekst opgenomen in AMvB).

Aanpak	Combinatie van kwantitatieve en kwalitatieve evaluatie op basis van gegevens van de deelnemende instellingen, zoals vastgelegd in AMvB.
Soort onderzoek	Evaluatie experiment
Soort gegevens	Kwantitatieve en kwalitatieve gegevens
Bron gegevens	Eindverslagen van de instellingen
Route van dataverkeer	Van instellingen naar onderzoekers
Uitvoerder en opdrachtgever	Opdrachtgever: OCW, HO&S. Uitvoerder: nader te bepalen onafhankelijke deskundige
Stand van zaken en planning	Evaluatie staat gepland voor medio 2018
Belasting instellingen	Instellingen die (in het verleden) hebben deelgenomen aan het experiment wordt gevraagd medewerking aan de evaluatie te verlenen
Contact	Mw. M. van der Klis (HO&S) m.vanderklis@minocw.nl

6. Onderzoek naar effecten Engelstaligheid op doorstroom in het ho	
Doel/ Aanleiding	<p>In juni 2017 is de verkenning van de KNAW over taalbeleid in het hoger onderwijs (Nederlands en/of Engels – Taalkeuze met beleid in het Nederlands Hoger Onderwijs) gepubliceerd en aangeboden aan de Kamer. Eén van de aanbevelingen uit deze verkenning aan OCW was om vervolgonderzoek te doen naar de effecten van Engelstaligheid op de doorstroom binnen en naar het hoger onderwijs en de kansengelijkheid. In de brief van de minister bij het verzenden van de verkenning aan de Kamer, gaf zij aan deze aanbeveling over te zullen nemen.</p> <p>Doel is om meer inzicht te krijgen in de effecten van volledig Engelstalig onderwijs op de keuze van studenten, in het bijzonder eerste-generatiestudenten of studenten met een migrantenachtergrond (die het Nederlands van huis uit als tweede taal spreken), om aan een opleiding in het ho te starten of om binnen het ho door te stromen, bijvoorbeeld van hbo naar wo. De veronderstelling van de KNAW is dat Engelstalig onderwijs een overwegend negatieve invloed heeft op deze groepen. Voor hen is het moeilijker om de bij Engelstalig onderwijs vereiste extra 'taalstap' te zetten. Er is echter onvoldoende bekend over causaliteit.</p> <p>Het is belangrijk om hier meer inzicht in te krijgen, om gegronde beleidskeuzes te kunnen maken over de mate en wijze van sturing vanuit de overheid op taalkeuze van instellingen in het hoger onderwijs.</p>
Aanpak	<p>Nader te bepalen in samenwerking met de uitvoerder van het onderzoek.</p> <p>In ieder geval zullen studenten en instellingen betrokken moeten worden en naar hun ervaringen worden gevraagd.</p>
Soort onderzoek	Beleidsondersteunend
Uitvoerder en opdrachtgever	Sociaal Cultureel Planbureau
Stand van zaken en planning	Indien haalbaar voor de zomer een eerste beeld, bijvoorbeeld in de vorm van een voortgangsrapport (als het onderzoek nog niet is afgerond)
Belasting instellingen	Vermoedelijk beperkt belastend voor instellingen en koepels
Contact	T. Bijvank

3. VERBINDING MET DE SAMENLEVING (inclusief Lerarenagenda)

7. Leven lang leren: monitoring/evaluatie pilots flexibilisering en experimenten vraagfinanciering (hbo) (ResearchNed en de Inspectie)	
Doel/ Aanleiding	Begin 2016 zijn besluiten genomen over de deelname aan pilots flexibilisering en experimenten met vraagfinanciering voor het hoger onderwijs. Doel van zowel de pilots als de experimenten is het vergroten van de flexibiliteit en vraaggerichtheid van het onderwijsaanbod in het deeltijd en duale hoger onderwijs en daarmee het vergroten van de deelname en diplomering in deeltijd en daal hoger onderwijs.
Aanpak	<p>Beide trajecten (pilots flexibilisering en experimenten vraagfinanciering) worden in samenhang gemonitord en geëvalueerd vanwege de inhoudelijke samenhang en overlap in benodigde data. Aan de pilots doen in totaal 21 instellingen of samenwerkingsverbanden mee. Vanaf september 2016 kunnen studenten in toegelaten opleidingen starten met het curriculum op basis van leeruitkomsten. Voor de experimenten vraagfinanciering geldt dat vanaf september 2016 de eerste studenten met vouchers gestart zijn aan modulaire opleidingen in de sector techniek en ICT. In 2017 is het experiment vraagfinanciering uitgebreid met opleidingen in de sector zorg en welzijn.</p> <p>De Inspectie vervult een rol bij de beoordeling van de vervolgronde aanvragen en herkansing voor verbeterde plannen 'pilots flexibilisering'. Daarnaast heeft de inspectie tot taak de pilots te monitoren in samenwerking met OCW/HO&S en de NVAO.</p> <p>Meer specifiek:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We creëren voor de instellingen een veilige ontwikkelruimte; we leveren o.a. compliance assistance en werken mee aan handreikingen; • We gebruiken onze kennis uit eerdere handhavende onderzoeken voor het aanscherpen van richtlijnen; <p>We monitoren en beoordelen de uitvoering van de huidige pilots, met bijzondere aandacht voor de zorgplicht van instellingen.</p>
Soort onderzoek	Monitor/evaluatie
Soort gegevens	deelname, studievoortgang/diplomering, tevredenheid enz.
Bron gegevens	Opgave deelnemende instellingen, DUO, enquêtes studenten en werkgevers
Route van dataverkeer	Van instellingen, duo, studenten en werkgevers naar onderzoekers
Uitvoerder en opdrachtgever	Uitvoering door ResearchNed en de Inspectie van het Onderwijs in opdracht van de minister/het departement
Stand van zaken en planning	<ul style="list-style-type: none"> - Pilots flexibilisering: Vanaf 2016 zal jaarlijks gemonitord worden zodat in 2023 de eindevaluatie gemaakt kan worden. - Experimenten vraagfinanciering: monitor vanaf 2016. Eerste tussenevaluatie eind2018. Eindevaluatie in 2021. Inspectie en NVAO worden betrokken bij deze onderzoeken.
Belasting instellingen	Belastend voor aan de pilots en experimenten deelnemende instellingen. Bij de monitoring wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van bij DUO beschikbare informatie, en daarnaast zal informatie verzameld worden zoals tevredenheid van studenten en betrokken werkgevers.
Contact	Mw. Y. Bernardt y.bernhardt@minocw.nl /dhr. P. Leushuis Dhr. P. Coppiëns en mw. E. Jagtman (Inspectie)

8. Lerarentekort (Inspectieonderzoek)	
Doel/ Aanleiding	Inspectiebreed onderzoek naar gevolgen van het lerarentekort
Aanpak	<p>Alle sectoren binnen de inspectie (PO, VO, MBO, SO en HO) onderzoeken aspecten van het lerarentekort. De verschillende deelonderzoeken resulteren in een analyse van de problematiek, een beschrijving van oplossingsrichtingen en een reeks goede praktijken en daaruit voortvloeiend aanbevelingen waaruit onder andere schoolbesturen en lerarenopleidingen kunnen putten.</p> <p>HO zal onderzoeken hoe maatwerk er in de praktijk uit ziet. Onder maatwerk verstaan we opleidingstrajecten afgestemd op de kennis en ervaringen van de studenten/zij-instromers en eventueel op het werk dat ze al in het onderwijs doen. Maar maatwerk wordt ook gedefinieerd als hoe het traject wordt georganiseerd in de opleiding en de scholen.</p> <p>Er worden de volgende partijen bevroegd naar de praktijk van het maatwerk: deeltijdstudenten /zij-instromers en uitvallers daarnaast lerarenopleidingen, en gedurende de rondetafels en schoolbezoeken die in het kader van de deelonderzoeken van de andere sectoren plaatsvinden ook de bestuurders/ schoolleiders.</p> <p>HO zal een deelrapportage schrijven en daarnaast bijdragen aan een publicatie met goede voorbeelden, rondetafelgesprekken en eventueel een conferentie.</p>
Soort onderzoek	Thema-onderzoek
Soort gegevens	Eigen vragenlijsten, analyse documenten, gestructureerde interviews case studies, gesprekken
Bron gegevens	ivho
Route van dataverkeer	
Uitvoerder en opdrachtgever	De Inspectie van het Onderwijs is de uitvoerder. Opdrachtgever is de inspectieleiding.
Stand van zaken en planning	Publicatie: ntb
Belasting instellingen	Beperkt belastend
Contact	mw. A. Bon (Inspectie)

9. Onderzoek naar impact ondernemersonderwijs op studenten en startups	
Doel/ Aanleiding	In de eind 2017/begin 2018 te publiceren OESO studie "Supporting entrepreneurship and innovation in higher education in the Netherlands" is dit één van de hoofdaanbevelingen aan de overheid en heeft OCW toegezegd hiermee aan de slag te gaan. In totaal 25 Nederlandse hogescholen en universiteiten, als ook de VSNU en VH zijn actief bij genoemde OESO studie betrokken.
Aanpak	OCW neemt de lead in dit onderzoek en zal waar mogelijk aansluiten bij initiatieven vanuit hoger onderwijsinstellingen, nationale/- of internationale onderzoekinstellingen.
Soort onderzoek	Analyse
Soort gegevens	Gegevens van ho-stelsel en met focus op innovatie, ondernemerschap en samenwerking met bedrijfsleven
Bron gegevens	OCW, VH, VSNU, specifieke universiteiten, CBS, internationaal (EU/OECD/buitenlandse onderzoekinstellingen), studenten, alumni, academische startups
Route van dataverkeer	Invullen van questionnaire door eerder genoemde partijen
Uitvoerder en opdrachtgever	Uitvoerder nog te bepalen. Opdrachtgever is OCW (in afstemming met EZK, VSNU en VH).
Stand van zaken en planning	De OECD publicatie wordt uiterlijk begin volgend jaar gepubliceerd. Dan kan de opdracht uitgezet worden. Eindrapport op te leveren eind

	2018.
Belasting instellingen	Beperkt belastend. Belasting wordt zoveel mogelijk voorkomen door gebruik te maken van bestaande data. In de OESO studie hebben al 25 HO-instellingen meegedaan.
Contact	Dhr. R. van IJperen r.vanijperen@minocw.nl

Lopende, niet belastende onderzoeken vanuit OCW

- Lerarenagenda: Evaluatie regeling samenwerkingsverbanden Pabo's en werkveld (po- en vo scholen), 2013 – 2017 (hbo) onderzoek is gestart in september 2013 en loopt t/m 2017. De eindrapportage van dit onderzoek wordt eind april 2018 opgeleverd. De regeling is met 6 maanden verlengd en daarom loopt het onderzoek ook wat langer door.
- Lerarenagenda: Effectevaluatie impuls tekortvakken (loopt t/m 2018)

4. ONTWIKKELING VAN HET BESTEL

10. Staat van het Onderwijs en Sectorbeelden (Inspectieonderzoek)	
Doel/ Aanleiding	Wettelijke taak stelseltoezicht.
Aanpak	<p>De inspectie maakt gebruik van reeds beschikbare data en gesprekken met sectorbetrokkenen. Zij consulteren over de rapportage relevante actoren als NVAO, Vereniging van Hogescholen, Vereniging van Universiteiten (VSNU) en de Nederlandse Raad voor Training en Opleiding (NRTO) en eventuele andere in de desbetreffende sectoren.</p> <p>Voor de sectorbeelden is inmiddels intensief contact met CDHO en NVAO om de verschillende sectoractiviteiten verder op elkaar af te stemmen (procedures, sectorkeuzes en indicatoren).</p> <p>Vanaf eind 2017 publiceren we voor elke HO-sector een basis-set met indicatoren op de website van de inspectie. Deze wordt jaarlijks vernieuwd. Daarnaast zal per jaar een sector nader worden geanalyseerd, waarover wordt gerapporteerd in de staat van het onderwijs.</p> <p>De CDHO levert een bijdrage aan de Sectorbeelden en/of sectorprofielen op de website in de vorm van arbeidsmarktanalyses. Inspectie en CDHO voeren hierover nauw overleg om dubbelingen te voorkomen.</p>
Soort onderzoek	Secundaire bronnenanalyse
Soort gegevens	
Bron gegevens	
Route van dataverkeer	
Uitvoerder en opdrachtgever	De Inspectie van het Onderwijs is de uitvoerder. Het onderzoek is een eigen initiatief van de inspectie, een invulling van de wettelijke stelseltaak.
Stand van zaken en planning	Publicatie: Voorjaar publicatie SvHO. Jaarlijkse update sectorbeelden.
Belasting instellingen	Niet belastend
Contact	SvHO: mw. E. Jagtman (Inspectie) Sectorbeelden: Mw. I. Tulkens (Inspectie), voor wat betreft arbeidsmarktinformatie mw. V. Sanderink (CDHO)

11. Evaluatie van het accreditatiestelsel (Inspectieonderzoek/NVAO)	
Doel/ Aanleiding	Wettelijke taak, vervolg op onderzoek 2013
Aanpak	<p>De inspectie voert een evaluatieonderzoek uit door onder andere gesprekken met direct belanghebbenden, participatie in accreditatieonderzoeken en kwantitatief onderzoek. We sluiten als waarnemer aan bij de ENQA evaluatie van de NVAO.</p> <p>De opbrengst van het onderzoek is:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een oordeel over alle standaarden van het waarderingskader plus een overall oordeel over het accreditatiestelsel; - een verdiepende beschouwing over de factoren die de werking van het stelsel bevorderen of belemmeren; - aanbevelingen voor de verdere ontwikkeling van het stelsel. <p>Eind 2017 publiceert de inspectie een tussenbericht en in het voorjaar van 2018 is het eindrapport gereed. Aansluitend zullen we nog enkele activiteiten uitvoeren, zoals het verzorgen van presentaties en het schrijven van artikelen.</p>
Soort onderzoek	Evaluatie onderzoek

Soort gegevens	Eigen vragenlijst, analyse documenten, case study, gesprekken
Bron gegevens	Inspectie, evaluatiebureaus, NVAO
Route van dataverkeer	
Uitvoerder en opdrachtgever	De Inspectie van het Onderwijs in opdracht van de minister/het departement.
Stand van zaken en planning	Voorjaar 2018 publicatie
Belasting instellingen	Beperkt belastend HBO, WO, NBI
Contact	Mw. M. Pol (Inspectie)

12. Stelselreview Benchmarking higher education system performance (OESO)	
Doel/ Aanleiding	De OESO voert in 2017-2018 een stelselreview van het HO uit en zal ook een landenspecial van Nederland maken.
Aanpak	Bij de benchmarkstudie zal zoveel mogelijk van bestaande OECD-data gebruik gemaakt worden, maar er zullen ook aanvullende nationale data en achtergrondinformatie over beleid en praktijkvoorbeelden opgevraagd worden bij HO&S (en eventueel VSNU en de VH). Planning is dat er medio 2018 een geïntegreerd rapport wordt gepubliceerd dat de deelnemende (4) landen met elkaar vergelijkt en de desbetreffende prestaties en beleidsvoering analyseert. Daarnaast wordt eind 2018 een rapport specifiek over Nederland gepubliceerd met een gedetailleerde analyse van het functioneren van ons hoger onderwijssysteem. Levert input voor de nieuwe Strategische Agenda.
Soort onderzoek	Stelselreview
Soort gegevens	Selectie 1cijferho en data op website VH en VSNU
Bron gegevens	DUO/website VH en VSNU
Route van dataverkeer	Van DUO en websites naar onderzoekers
Uitvoerder en opdrachtgever	OESO in opdracht van OCW.
Stand van zaken en planning	Het conceptrapport wordt half 2018 verwacht en het eindrapport eind 2018.
Belasting instellingen	Beperkt belastend. Belasting wordt zoveel mogelijk voorkomen door gebruik te maken van bestaande data. Indien toch aanvullende informatie nodig is die alleen de instellingen zelf hebben, eventueel een gerichte uitvraag naar een enkele instelling.
Contact	Dhr. C. van den Berg (HO&S) c.p.a.vandenberg1@minocw.nl

13. Onderzoek gezamenlijke huisvesting i.k.v. publiek/ privaat	
Doel/ Aanleiding	Toezegging aan TK (in beantwoording TK-vragen m.b.t. regio horizon college) om verder onderzoek te doen naar gezamenlijke huisvesting van bekostigde instellingen in het (v)MBO en HO met bekostigde instellingen en andere partijen zoals bedrijfsleven.
Aanpak	Navraag naar bestaande praktijk en belemmeringen.
Soort onderzoek	Opzet moet nog gekozen worden: mogelijk interview of iets dergelijks.
Soort gegevens	kwantitatief
Bron gegevens	Interview/enquête
Route van dataverkeer	Van geïnterviewde naar onderzoekers
Uitvoerder en opdrachtgever	Gunning heeft nog niet plaatsgevonden, maar huidige verwachting is dat dit in 2018 plaats gaat vinden. In opdracht van OCW.
Stand van zaken en	2017 en 2018

planning	
Belasting instellingen	Afhankelijk van gekozen onderzoeksopzet, zie soort onderzoek.
Contact	C v Krimpen (MBO) D. Stipdonk (HO&S) d.stipdonk@minocw.nl

14. Onderzoek bekostigingssystematiek	
Doel/ Aanleiding	Op 24 mei 2017 heeft de minister van OCW een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over de analyse die de minister op verzoek van de Tweede Kamer (motie Rog/Duisenberg) heeft gemaakt van de bekostigingssystematiek van het hoger onderwijs. In deze brief wordt op basis van de analyse vervolgonderzoek voorgesteld naar (1) de vraag of de bekostigingsniveaus (in wo en hbo) van verschillende opleidingstypes juist zijn ingesteld, en (2) naar de vraag wat de daadwerkelijke veroorzakers zijn van onderzoek aan universiteiten. Doel van onderzoek 1 is om te achterhalen of de relatieve verhouding van de bekostigingsniveaus realistisch is gelet op de kosten van verschillende typen opleidingen. Doel van onderzoek 2 is om te achterhalen wat de kostendeterminanten zijn van onderzoek en wat mogelijk alternatieve parameters kunnen zijn in het onderzoekdeel van de bekostiging.
Aanpak	Het onderzoek omvat een literatuurstudie, bevraging via een brede e-survey onder CvB's van alle bekostigde ho instellingen, een beperkt aantal (6) case studies onder wo en hbo instellingen en een analyse. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van informatie die het Rathenau Instituut, NWO en VSNU en Vereniging Hogescholen, DUO en het ministerie van OCW zelf voorhanden hebben.
Soort onderzoek	analyse
Soort gegevens	Administratieve gegevens instellingen/opleidingen en 1cijferho-data
Bron gegevens	Instellingen en DUO
Route van dataverkeer	Van instellingen en duo naar onderzoekers
Uitvoerder en opdrachtgever	Cheps (Center for Higher Education Policy Studies) voert dit onderzoek uit in opdracht van het Ministerie van OCW. Het onderzoek is een eigen initiatief van OCW, directie HO&S.
Stand van zaken en planning	Het onderzoek start eind november 2018. Planning: publicatie naar verwachting in juni 2018.
Belasting instellingen	Belastend.
Contact	OCW: Margo van Oosterhout m.c.vanoosterhout@minocw.nl , Nadine Ooms en/of Sander van Cuyck.

15. Onderzoek opleidingscommissies	
Doel/ Aanleiding	Toezegging aan EK (Debat behandeling Wet versterking bestuurskracht onderwijsinstellingen d.d. 7 juni 2016) na afloop van het collegejaar 2017/2018 een momentopname te maken inzake de vraag of er reden is tot zorg, bijstelling, extra uitleg of voorlichting, facilitering en ondersteuning van opleidingscommissies.
Aanpak	Nog niet bekend
Soort onderzoek	Beeldvormingsonderzoek
Soort gegevens	Nog niet bekend
Bron gegevens	Nog niet bekend
Route van dataverkeer	Nog niet bekend
Uitvoerder en opdrachtgever	Gunning heeft nog niet plaatsgevonden In opdracht van OCW
Stand van zaken en planning	Onder voorbehoud start het onderzoek na studiejaar 2017/2018.

Belasting instellingen	Niet tot beperkt belastend
Contact	Dhr. B. de Koning b.j.dekoning@minocw.nl en mw. J. van Ewijk (HO&S)

16. Onderzoek levenlanglerenkrediet	
Doel/ Aanleiding	Onderzoek naar de eerste resultaten van het levenlanglerenkrediet.
Aanpak	Vooraf analyse van het gebruik op basis van beschikbare data (DUO). Wellicht enquête onder potentiële gebruikers.
Soort onderzoek	Een eerste evaluatie
Soort gegevens	Kwantitatieve en kwalitatieve gegevens uit enquête
Bron gegevens	Enquête
Route van dataverkeer	Enquête door onderzoekers
Uitvoerder en opdrachtgever	Gunning heeft nog niet plaatsgevonden In opdracht van OCW
Stand van zaken en planning	Onder voorbehoud start het onderzoek tweede helft 2018.
Belasting instellingen	Niet
Contact	Dhr. K. Hoskens (HO&S) c.e.w.m.hoskens@minocw.nl

17. Tracks in het hoger onderwijs	
Doel/ Aanleiding	In de kamerbrief Toekomstverkenning macrodoelmatigheid is er aangekondigd dat er een onderzoek zou komen naar de manier waarop tracks worden ingezet door de verschillende instellingen (hbo wo bachelors en masters). Aanleiding hiervoor was dat er aanwijzingen waren dat instellingen tracks opzetten, om de macrodoelmatigheidstoets te omzeilen. Naar aanleiding van Kamervragen over tracks en opleidingen, de manier waarop diploma's vervolgens worden verstrekt en onduidelijkheid hierover bij studenten is besloten dit ook bij het onderzoek te betrekken.
Aanpak	Naast desk-research waarbij er een beeld moet komen van het huidige aanbod van tracks en de manier hoe instellingen hierover communiceren, moet het onderzoeksbureau instellingen ondervragen hoe zij besluiten of iets een track of een zelfstandige opleiding wordt. Ook moet er onder studenten onderzoek worden uitgezet, waarbij gekeken moet worden of het voor studenten duidelijk genoeg is wat het verschil is tussen tracks en opleidingen. Daarbij willen we een advies krijgen over mogelijke voor- en nadelen van een aparte CROHO-registratie voor tracks.
Soort onderzoek	Webanalyse en interview/enquête
Soort gegevens	Aanbod van tracks en wijze van communiceren en interview
Bron gegevens	Websites instellingen en interview
Route van dataverkeer	Websites en interview
Uitvoerder en opdrachtgever	Uitvoerder ntb, in opdracht van OCW/HO&S.
Stand van zaken en planning	Per 1 januari 2018 gaat het onderzoek van start. Halverwege juni 2018 oplevering.
Belasting instellingen	Beperkt belastend
Contact	Michelle Lim, t.m.a.lim@minocw.nl

18. Internationalisering (Inspectieonderzoek)	
Doel/ Aanleiding	Wettelijke taak
Aanpak	Onze inzet op drie dossiers clusteren we onder de noemer 'internationalisering in het HO': <ul style="list-style-type: none"> - Algemene ontwikkelingen en monitoring TNE. - Internationale student: hier volgen we de ontwikkelingen en

	<p>spreken over casuïstiek en denken mee over interventies. Op instellingsniveau interveniëren we al waar nodig.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Engels in het HO: in toenemende mate is er discussie over het gebruik van Engels in het HO. Ook in het regeerakkoord is er bijzondere aandacht voor dit onderwerp. <p>Vanwege de toenemende aandacht voor deze drie onderwerpen, monitort de inspectie de ontwikkelingen en verkennen de mogelijkheden voor een eigenstandig nieuw onderzoek.</p>
Soort onderzoek	Verkenning
Soort gegevens	
Bron gegevens	
Route van dataverkeer	
Uitvoerder en opdrachtgever	Inspectie van het Onderwijs
Stand van zaken en planning	
Belasting instellingen	Niet-belastend (PM)
Contact	Mw. A Bon en Mw. M Pliester (inspectie)

19. Monitor Beleidsmaatregelen	
Doel/ Aanleiding	Het doel van dit onderzoek is het leveren van een jaarlijkse rapportage met de belangrijkste ontwikkelingen en opvallende veranderingen ten aanzien van studiekeuzegedrag, studievoortgang en leengedrag van studenten. Hier valt ook het onderzoek naar selectie en plaatsing bij opleidingen met een numerus fixus onder.
Aanpak	Middels analyse van enquête-resultaten, 1cijferho en andere databronnen antwoord vinden op de door beleid gestelde vragen
Soort onderzoek	jaarlijkse rapportage in het voorjaar, op basis van verschillende bronnen
Soort gegevens	Enquete-gegevens, 1cijferho en overige data verzameld door ResearchNed
Bron gegevens	Studentenmonitor Hoger Onderwijs, 1Cijfer Hoger Onderwijs, Studiekeuzedatabase, Instellingscollegegelden, Startmonitor
Route van dataverkeer	Via enquête van student naar onderzoekers, extract van 1cijferho van DUO naar onderzoekers
Uitvoerder en opdrachtgever	ResearchNed is uitvoerder in opdracht van OCW
Stand van zaken en planning	Jaarlijks publicatie in april/mei
Belasting instellingen	geen
Contact	Karel Hoskens c.e.w.m.hoskens@minocw.nl

In 2018 lopende, niet belastende onderzoeken vanuit OCW

- Studentenmonitor: steekproef, enquête onder studenten (wordt jaarlijks uitgevoerd) (Monitor wordt uitgevoerd door bonden en koepels, gesubsidieerd door OCW)
- De ontwikkeling van skills op de Nederlandse arbeidsmarkt: bevindingen uit de 2012 en 2017 metingen van de Nederlandse Skills Survey (SEO/ROA). Oplevering rapport september 2018. SZW is contact punt vanuit het rijk. OCW en EZK betalen mee. Vragenlijst gaat via panels, instellingen worden niet belast